एतदेवदृष्टांतेनस्पष्टयति तद्यथावृक्षउत्पाटितमूलः शुष्यति अचिरादेवोद्वर्ततेपततिच एवंनष्टमनृतंयस्यसआत्मादेहःशुष्येत् यद्यपिचश्रुत्याएव मेवानृतंवदन्नात्मानमाविर्मूलंकरोतीत्येवंनिंदयाअनृतंनिषिद्धं तथाऽप्युपसंहारानुसारेणतत्केवलानृतविषयमित्यभिप्रेत्यएवंव्याख्यातं दयेतत्वेतेने तिचतयैवोक्तेः तथाचश्रुतिः ओमितिसत्यंनेत्यनृतंतदेतत्पुष्पंफलंवाचोयत्सत्यंसहेश्वरोयशस्वीकल्याणकीर्तिर्भविता पुष्पंहिफलंवाचः सत्यंवद त्यथैतन्मूलंवाचोयदनृतंतद्यथावृक्षआविर्मूलःशुष्यति सउद्वर्ततएवमेवानृतंवदन्नाविर्मूलमात्मानंकरोतिसशुष्यति सउद्वर्तते तस्मादनृतंनवदेद्दये तत्वेतेनेति एतेन अनेनतुअनृतेनदयेतसंकटेष्वात्मानंरक्षेदितिश्रुत्यर्थः ॥ ४० ॥ सर्वथासत्यवचनेदेहोननिर्वहेदितिस्फुटीकर्तुंसत्यस्यदोषान् अ नृतस्यगुणानाह परागितिद्वाभ्याम् यदोमित्यक्षरंतत् पराक्दूरेअर्थंगृहीत्वांऽचतीतिपराक्रिक्तमितिश्रुतिपदस्य व्याख्यानमपूर्णंवैइति तत्तस्मात् अर्थिनोयत्किंचिदोमितिदास्यामीतिब्रूयात् तेनरिच्येतन्यूनोभवेत् किंच भिक्षवेसर्वमोंकुर्वन्दास्यामीत्यंगीकुर्वन् आत्मनेकामेननालंपर्याप्तोन

तद्यथावृक्षउन्मूलःशुष्यत्युद्वर्ततेचिरात् ॥ एवंनष्टानृतःसद्यआत्माशुष्येन्नसंशयः ॥ ४० ॥ पराग्रिक्तमपूर्णं वाअक्षरंयत्तदोमिति ॥ यत्किंचिदोमितिब्रूयात्तेनरिच्येतवैपुमान् ॥ ४१ ॥ भिक्षवेसर्वमोंकुर्वन्नालंकामे नचात्मने ॥ अथैतत्पूर्णमभ्यात्मंयच्चनेत्यनृतंवचः ॥ ४२ ॥ सर्वंनेत्यनृतंब्रूयात्सदुष्कीर्तिःश्वसन्मृतः ॥ स्त्रीषु नर्मविवाहेचवृत्त्यर्थेप्राणसंकटे ॥ गोब्राह्मणार्थेहिंसायांनानृतंस्याज्जुगुप्सितम् ॥ ४३ ॥ इ०भा०म०अ० वामनप्रादुर्भावेएकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥ ॥ ७ ॥

भवति तस्यभोगोनसिध्यतीत्यर्थः तथाचश्रुतिः पराग्वाए तद्रिक्तमक्षरंयदेतदोमितितद्यत्किंचोमित्याहात्रैवास्मैतद्रिच्यतेसयत्सर्वमोंकुर्याद्रिच्यादात्मानंसकामेभ्योनालंस्यादिति ॥ ४१ ॥ नेतियदनृतंवचः ए तत्पूर्णम् अर्थव्यवायाभावात् अभ्यात्मंचेतिचकारान्वयः आत्मनोभिमुखमन्यस्यार्थमाकर्षतीत्यभ्यात्मम् योहिनित्यंममकिंचिदपिनास्तिसीदा मीतिब्रूते सहितेनानृतेनपरेषामर्थानाकर्षतीतिप्रसिद्धम् ॥ ४२ ॥ ननुतर्हिइदमनृतमेवसर्वदासेव्यंस्यान्नेत्याह सर्वमिति तथाचश्रुतिः अथैतत्पूर्णम भ्यात्मंयन्नेतिसयत्सर्वंनेतिब्रूयात्पापिकाऽस्यकीर्तिर्जायेतसैनंतत्रैवहन्यादिति अतोवृत्तिसंकटादिष्वनृतंनदोषायेत्युपसंहरति स्त्रीषुप्रोत्साहनेनवशी करणेनर्मणिपरिहासेविवाहेचवरादिस्तुतौगवांब्राह्मणानांचहितार्थंहिंसायांचकस्यचित्प्राप्तायाम् तथाचयाज्ञवल्क्यः वर्णिनांहिवधोयत्रतत्रसाक्ष्य नृतंवदेदिति तथाचश्रुतिः तस्मात्कालएवदद्यात् कालेनदद्यात्तत्सत्यानृतेमिथुनीकरोतीति ॥ ४३ ॥ इत्यष्टमेटीकायामेकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥